

РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ FLIPPED CLASSROOM ПРИ НАВЧАННІ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

REALIZATION OF THE FLIPPED CLASSROOM MODEL WHILE TEACHING BUSINESS ENGLISH TO THE STUDENTS OF ECONOMICS

Стаття присвячена актуальній проблемі сьогодення – вдосконаленню викладання ділової іноземної мови із застосуванням нових підходів, методик, практик.

Останніми роками все більше популярними стають нетрадиційні підходи до навчання. Педагоги різними способами «розбавляють» стандартний педагогічний підхід до читання лекцій та проведення практичних занять, переписуючи правила за допомогою поєднання стратегій, технологій та креативності, щоб налагодити зв'язок зі студентами такими способами, які неможливо уявити було ще лише декілька років тому. Помітною у багатьох із цих нових методів навчання є наявність технологій. Модель перевернутого навчання (flipped classroom) набула популярності, оскільки технологічні зміни полегшили доступ до різних навчальних матеріалів та до їх створення. Перевернуте навчання переосмислює роль викладачів і студентів, трансформуючи їхні стосунки в аудиторії. У статті розглянуто позитивний вплив застосування моделі перевернутого класу, який може позначатися на розвитку самостійного навчання, розвиненні глибшого розуміння тем і легкістю надолужити упущене за відсутності на занятті. Водночас, для вчителів такий підхід дозволяє краще використовувати свій досвід та навички, витрачаючи менше часу на лекції та більше часу на вдосконалення комунікативних навичок студентів., що приносить користь всім учасникам навчального процесу. Важливим етапом роботи є використання обговорення, тематичних досліджень, презентацій та виконання тестових завдань, завдяки яким викладач матиме можливість оцінити рівень розуміння матеріалу студентами, а використання креативних та творчих завдань може допомогти зробити процес вивчення ділової іноземної мови різноманітним.

Ключові слова: перевернутий клас, самостійна робота, змішана методика викладання, комунікативний метод, ділова іноземна мова.

The article is devoted to the current problem, such as improving the teaching of foreign language to students with the use of new approaches, methods, practices. In recent years, non-traditional approaches to learning have become increasingly popular. In various ways, educators diversify the standard pedagogical approach to lectures and practical classes delivering, changing the rules through a combination of strategies, technologies, and creativity to collaborate with students. The presence of technology is noticeable in many of these new teaching methods. The flipped classroom model has gained popularity as technological changes have made it easier to access and create a variety of learning materials. Inverted learning presents the role of teachers and student in a new way, transforming their relationships in the class. The article considers the positive impact of using the flipped classroom model, which can affect the development of independent learning such as watching the video content again, at the required pace and implies the opportunity to learn the topic better, as it is worked out at home or in a comfortable environment on any device and with visual perception. The possibility of working with video content will help to get a thorough topic understanding not to lag behind in the case of skipping the class. It is possible to get more time for speaking practice and highly cognitive tasks, which is cut down to avoid disrupting the lesson timing. At the same time this approach allows teachers to make better use of their experience and skills, spending less time having classes and more time on improving students' communication skills, which benefits both students and teachers.

An important stage of the work is the use of discourse, case studies, presentations and tests, through which the teacher will be able to assess the level of understanding of the material by students. The use of creative tasks can help make the process of learning a business foreign language diverse.

Key words: flipped class, individual work, mixed teaching methods, communicative method, business foreign language.

УДК 378.145
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/48.1.17>

Кириченко Т.О.,
канд. екон. наук,
доцент кафедри іноземних мов
Сумського національного аграрного
університету

Рідель Т.М.,
канд. пед. наук,
доцент кафедри іноземних мов
Сумського національного аграрного
університету

Постановка проблеми. З зростанням потреби у спеціалістах, які мають високий рівень володіння іноземною мовою, зростає потреба у вдосконаленні методів, підходів та методик у її викладанні та запровадженні поступових інноваційних кроків у навчанні мови. В освітньому середовищі сьогодення все більше уваги приділяється самоосвіті, тому застосування методики перевернутого класу (flipped classroom), за яким основне засвоєння нового матеріалу студентами відбувається вдома, а під час аудиторної роботи увага приділяється виконанню практичних завдань, проведенню дискусій, презентацій та виконанню інтерактивних завдань, є актуальним. З однієї сторони, застосування моделі flipped classroom сприятиме

збільшенню часу для індивідуальної роботи зі студентами, можливості надавати додаткові знання загальнокультурного характеру одночасно з вивченням певної теми, з іншої сторони, дасть змогу залучити студентів до активної пізнавальної діяльності та розвивати самостійність, індивідуальність, критичне мислення, співпрацювати та мислити креативно. Навчальні програми закладів вищої освіти передбачають більший обсяг годин для самостійної роботи в порівнянні з аудиторними заняттями, тому питання ефективного методичного забезпечення та педагогічного супроводу при вивченні іноземної мови варте уваги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Засновниками моделі flipped classroom

вважаються два педагоги – Джонатан Бергман (Jonathan Bergman) та Аарон Семс (Aaron Sams) [1, 2] які ще в 2007 році змогли зробити справжній прорив у методиці викладання. Звернувши увагу на переважання студентів великою кількістю інформації, отриманою в аудиторному форматі, вони вирішили записувати контент занять у вигляді відеоматеріалу, який був доступний будь-якому студенту у будь-який час. Викладачі отримали багато переваг при запровадженні моделі перевернутих занять, але підхід вимагав більш детального аналізу, вивчення, удосконалення.

Ефективність проведення лекцій та презентацій нового навчального матеріалу на заняттях завжди було питанням для обговорень. При традиційному проведенні занять, викладач є постачальником інформації через пряме навчання, тому така модель орієнтована сама на нього, однак, модель перевернутого класу у своїй більшості зорієнтована саме на студента, створюючи більш сприятливе середовище для навчання. У моделі перевернутого навчання роль викладача змінюється на роль фасилітатора та організатора середовища на занятті, яке спонукає до більш активної ролі студентів у навчанні. Досліджуючи результати та проблеми ефективності застосування моделі перевернутого класу, науковці відзначали можливість уникнення неефективності аудиторних занять з використанням технологій та припускали, що з відео лекціями для самостійного опрацювання, студенти можуть бути більш підготовленими. McNally у своєму дослідженні виділяє чотири ключові елементи успішності застосування моделі перевернутого навчання: 1. Можливість для студентів ознайомитися зі змістом нового матеріалу заздалегідь; 2. Заохочення студентів до підготовки до заняття; 3. Оцінювання розуміння студентами матеріалу; 4. Аудиторні заняття, які зосереджені на пізнавальній діяльності, що включає активне навчання, спільне навчання студентів, обмін інформацією [3]. Zainuddin & Halili відзначають, що у перевернутому студенти можуть переглядати відеоматеріали відповідно до заданого часу та потреб та навчатися у власному темпі. Вони матимуть більше часу для вирішення складних та незрозумілих питань або самостійно або у співпраці з одногрупниками [4].

У працях зарубіжних науковців досить детально описані та визначені переваги та недоліки застосування методики перевернутого навчання. До переваг вчені віднесли:

1. Вивільнення часу для індивідуальної роботи зі студентами на занятті;
2. Персоніфікований підхід до кожного, хто навчається;
3. Усунення ролі вчителя у напрямку тьютора, наставника, координатора дій учнів, що створює умови для розвитку їх самостійності, для включення їх до активної пізнавальної діяльності;

4. Можливість для учнів освоювати теоретичний матеріал в індивідуальному темпі у зручний час, повертаючись до нього необмежену кількість разів.

На теренах вищої школи питанням особливостей запровадження моделі перевернутого класу почали займатися на початку 21 століття. Такі науковці як Кузьмінська О.Г. [5], Приходькіна Н.О. [6], Попадюк С.С. [7] Євдокімова-Лисогор Л. А. [8] а ін. аналізують особливості застосування моделі у вищій школі при викладанні іноземної мови.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сьогодні неможливо уявити процес навчання без застосування інтернету, електронного контенту в освітній діяльності. В умовах тимчасового запровадження онлайн формату, який сам по собі прискорив трансформацію викладання, відбулися зміни ролей учасників – студент перетворився на активного діяча, а викладач на фасилітатора. При викладанні ділової іноземної мови викладач повинен перш за все визначити шляхи мотивації студента до її вивчення, саме того контенту, який необхідний при діловому спілкуванні у професійному полі. Студенти очікують набути практичних мовних навичок, щоб стати більш конкурентоспроможними у своїй майбутній професії.

Змішаний формат навчання дозволяє студентам самостійно проектувати свою освітню траєкторію, контролювати час, місце та темп виконання завдань. Для ефективної організації процесу навчання в такому форматі, студентам економічних спеціальностей у пригоді стануть знання з предмету Time management. Он-лайн аспект являє собою автономну діяльність студентів, підвищує мотивацію, забезпечує індивідуалізацію яка є необхідною для засвоєння матеріалу.

Різний рівень знань з іноземної мови а також різний рівень з фахової підготовки, які є взаємопов'язані при вивченні ділової іноземної мови, у більшості, вимагатиме різного часу для опанування програмного матеріалу. Тому основним завданням є виявити можливість студента до самостійної організації свого плану навчання, темпу роботи з ним, розвитком мотиваційного механізму та в цілому визначення ефективності застосування моделі перевернутого навчання при вивченні ділової іноземної мови.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Як вже зазначено, модель flipped classroom являє собою форму змішаного навчання – blended learning. Викладач повинен уважно підійти до підготовки матеріалу для самостійного вивчення – теми, тексти для обговорення мають бути автентичні та професійного спрямування. Для моделі flipped classroom характерним є використання водкастів (vodcast), підкастів (podcast) і преводкастингу (prevodcasting). Термін «vodcast» це скорочення від «Video-On-Demand-cast» іншими словами, це відео версія підкасту. Існує технологія використання

водкастів у навчальному процесі із застосуванням спеціального програмного забезпечення: CMS (Content Management System, система управління вмістом) – використовується для створення та управління змістом навчальних матеріалів;

LMS (Learning Management System, система дистанційного навчання) – забезпечує доступ до навчальних матеріалів, організацію зворотних та горизонтальних зв'язків.

Аудиторна робота має на меті допомогти студенту зрозуміти складну теоретичну частину за допомогою таких стратегій як створення тексту, есе, аналіз, обговорення - для консолідації та відпрацювання матеріалу, який студенти опрацьовували самостійно. На занятті викладач ініціює обговорення прочитаної статті фахового спрямування, щоб активізувати новий словниковий запас, пояснює складні питання та виправляє помилкові уявлення. Основна частина уроку присвячена практичній роботі студентів у парах з написання тез до статті, рецензування та обговорення, порівняння своїх текстів з оригінальним текстом.

Модель перевернутого класу останнім часом стала більш інноваційною, сучасною, в результаті застосування якої можна досягти більш глибокого розуміння навчального матеріалу та розвинути комунікативні навички. При визначенні, наскільки модель flipped classroom є ефективною, треба розглядати її з точки зору обох учасників навчального процесу. З точки зору викладача, перевага відзначається в таких моментах: збільшення самостійного позааудиторного навантаження на студентів; замінює рутинну роботу з текстами на занятті, коли процес його опрацювання займає багато часу (тексти фахового спрямування) на їх опрацювання вдома, що вивільняє частину аудиторного часу для практичної роботи; може значно скоротити час для вивчення теми; дає можливість студентам ознайомитись та проаналізувати навчальний матеріал у комфортному домашньому середовищі; дає змогу задіяти всіх студентів до активної роботи на занятті; покращує результати фінального тестування, адже контроль за вивченням теми здійснюється на кожному занятті. В той же час до мінусів з точки зору викладача варто віднести збільшення навантаження, викликане необхідністю детальної розробки педагогічного дизайну змішаного навчання: відбір змісту, методів навчання, форм контролю, розподіл видів діяльності на аудиторних заняттях та в електронному освітньому середовищі, а також облік факторів, що сприяють формуванню сталої мотивації студентів.

З точки зору студентів, застосування моделі flipped classroom теж матиме ряд переваг і недоліків. Перевагами буде доступність та цікава подача навчального матеріалу, зручність роботи з ним; щось нове, сучасне, незвичне – завжди привертає увагу, особливо при наявності позитивного результату – активна робота з матеріалами на

занятті сприятиме його ефективному засвоєнню та подальшому використанню у професійній діяльності. Студент може заздалегідь опрацювати матеріал дома і, незважаючи на невисокий рівень володіння іноземною мовою, почуватиме себе впевнено серед одногрупників. Перевагою буде можливість працювати в групах, допомагати один одному, спілкуватися на професійну тематику. При неможливості відвідати заняття, студент завжди може його опрацювати самостійно. Але самий основний мінус для студентів – це занадто низький рівень відповідальності та самостійності, проблеми у управлінні та розподілом власного часу.

Висновки. Інформаційні технології давно є невід'ємним атрибутом життя молоді. Тому запровадження сучасних технологій змішаного навчання, зокрема моделі flipped classroom дозволяє вдосконалити освітній процес. Для досягнення бажаних результатів у навчанні діловій іноземній мові необхідно поєднувати онлайн-і офлайн-заняття, ретельно та завчасно планувати методи навчання та форми контролю. Створення умов які сприятимуть високій мотивації студентів, використання сучасного автентичного матеріалу на заняттях, вдосконалення здібностей у використанні комп'ютерних та веб – технологій, реалізація індивідуального підходу до навчання сприятиме позитивному результату при опануванні ділової іноземної мови з використанням моделі перевернутого класу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Jonathan Bergmann and Aaron Sams. Flip your classroom : reach every student in every class every day / International Society for Technology in Education; 1st edition, 2012, p. 122.
2. Jonathan Bergmann and Aaron Sams. Flipped Learning: Gateway to Student Engagement/ International Society for Technology in Education; 2015, p. 182.
3. McNally, B., Chipperfield, J., Dorsett, P. et al. Flipped classroom experiences: student preferences and flip strategy in a higher education context. *High Educ* **73**, 281–298 (2017). <https://doi.org/10.1007/s10734-016-0014-z>
4. Zainuddin, Z., & Halili, S. H. (2016). Flipped classroom research and trends from different fields of study. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 17(3). doi:10.19173/irrodl.v17i3.2274
5. Кузьмінська О. Г. (2016). Перевернуте навчання: практичний аспект. Інформаційні технології в освіті, 1, 86-98.
6. Приходькіна Н. О. Використання технології «переверненого навчання» у професійній діяльності викладачів вищої школи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота», 30, 2014, с. 141-144.
7. Попадюк, С. С., & Скуратівська, М. О. Методологічні засади використання освітньої концепції «перевернуте навчання у вищій школі». Педагогічні науки, 76(3), 2017, с. 149-154.
8. Євдокімова – Лисогор Л.А. Модель «Перевернутого класу (Flipped classroom) у процесі формування МКК студентів економічних спеціальностей. Вісник Чернівецького національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, Випуск 141, 2016, с. 69-72